

การแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ

พิมพ์ ภูษะดาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2547

ISBN 974-383-810-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ พิมพา ภูยะดาว ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน)

..... กรรมการ

(ดร. นवलพอง อุดรพิมพ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ..30..... เดือน ..มิถุนายน..... พ.ศ.

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก คร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.เจลิขว พันธุ์สีดา และรศ.ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบพระคุณคุณพ่อ-แม่ ที่ให้กำลังใจอันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่เสนอแนะให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

พิมพ์ ภูษะดาว

42922744: สาขาวิชา: บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์; ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)

คำสำคัญ: อินเทอร์เน็ต/ การแสวงหาสารสนเทศ/ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

พิมพ์ ญะดาว: การแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ (INFORMATION SEEKING ON THE
INTERNET OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS OF NAVAMINTRACHINUTIT SUANKULARB
WITTAYALAI SAMUTPRAKARN SCHOOL) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ขวัญฉนิล พิศาลพงศ์, D.A.,
เจลิยว พันธุ์สีดา, อ.ม., ธาตุศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์, ศศ.ม. 133 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-383-810-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการใช้ ปัญหาและการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ จำแนกตามเพศและกลุ่มวิชา จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 239 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าไคว-สแควร์, ค่า t-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนส่วนใหญ่ในด้านสถานที่ที่ใช้ คือ ที่บ้าน/หอพัก โดยเสียค่าใช้จ่าย 100-300 บาท/เดือน มีความถี่ที่ใช้ 3-6 วัน/สัปดาห์ ระยะเวลาที่ใช้ 1-2 ชั่วโมง ต่อครั้ง และช่วงเวลาที่ใช้ 16.30-20.00 น.

2. การแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์ เน้นเว็บไซต์ประเภทบันเทิง และบริการเวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) โดยใช้โปรแกรมค้นหา (Search Engine) ของ www.google.com และใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ

3. ปัญหาที่พบบ่อยในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต คือ ปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อผู้ให้บริการ และปัญหาด้านเวลาเปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนไม่เพียงพอ

4. การเปรียบเทียบระหว่างเพศและกลุ่มวิชาของนักเรียนที่ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศชายและเพศหญิง พบรายการที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ร้านค้าบริการอินเทอร์เน็ต ความถี่ในการใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้ในด้านเพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน เพื่อความบันเทิง และติดต่อสื่อสาร การใช้เว็บไซต์ประเภทบันเทิง เว็บไซต์เฉพาะสาขา เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการและเอกชน การใช้โปรแกรมช่วยค้นหาของ www.yahoo.com, www.thaihalfile.com, และ www.thaiware.com และภาษาที่ใช้แสวงหาสารสนเทศ (ภาษาไทย)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มวิชา พบรายการที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สถานที่ใช้บริการทุกที่ ค่าใช้จ่าย ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต การแสวงหาเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์, ศิลปะ/ดนตรี/นาฏศิลป์, และภาษาอังกฤษ การใช้เว็บไซต์ประเภทเรียนรู้นาน เว็บไซต์หน่วยของงานราชการและเอกชน การใช้บริการเวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web), บริการเทลเน็ต (Telnet), และบริการยูสเน็ต (USENET) การใช้โปรแกรมค้นหาของ www.yahoo.com, www.e-card.com, www.gameaa.com, และ www.thaihalflife.com, และภาษาที่ใช้แสวงหา สารสนเทศ (ภาษาไทย)

42922744: MAJOR: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE; M.A. (LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

KEYWORDS: INTERNET/ INFORMATION SEEKING/ SECONDARY SCHOOL STUDENTS

PIMPHA PHUYADOW: INFORMATION SEEKING ON THE INTERNET OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS OF NAVAMINTRACHINUTIT SUANKULARBWITTAYALAI SAMUTPRAKARN SCHOOL. THESIS ADVISORS: KWANCHADIL PHISALPHONG, D.A., CHALEOW PANSIDA, M.A., TADASAK WACHIRAPRECHAPONG., M.A. 133 P. 2004. ISBN 974-383-810-4

This objective of this research was to study as well as to compare the usage and problems regarding information seeking on the Internet of 239 secondary school students (Grade 9-12) of Navamintrachinutit Suankularb Wittayalai Samutprakarn School; as classified by gender and subject groups.

The findings were as follows :

1. The students usually used the Internet at their homes or dormitories, paid ฿100-300 a month, using the Internet for 1-2 hours at a time, frequent using of 3-6 days a week, and using at around 4.30 p.m. - 8.00 p.m.
2. The objective of their usage was to search information for their studies, especially subject content on computer. They usually searched entertainment websites. The services mostly used were World Wide Web, and search engine from www.google.com. The searched information was mostly in Thai language.
3. The problems regarding Internet searching they encountered most were insufficiency of computers and service time of the Internet at the library and not enough computer room at school.
4. Between male and female students, there were some significant differences as follows: location of Internet using; frequency of using; objectives on searching information for studying, entertainment, and communication; using search engines of www.yahoo.com, www.thaihalfile.com, and www.thaiware.com; and also searched information language (Thai).
5. Among their subject groups, there were significant differences as follows: location of Internet using (all places); frequency of using; the cost for using the Internet; the period of time in searching; the searched contents on Science, Fine Art/music/dancing, and English language; the searching on advertising / government and private sectors websites; using services of WWW, telnet, USENET; using search engines of www.yahoo.com, www.c-card.com, www.gameaa.com, and www.thaihalfile.com; and also searched information language (Thai).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของอินเทอร์เน็ต.....	7
การบริการอินเทอร์เน็ต.....	9
ประโยชน์ของการใช้อินเทอร์เน็ต.....	15
อินเทอร์เน็ตกับการศึกษา.....	18
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต.....	21
ปัจจัยในการจูงใจให้เกิดพฤติกรรม.....	23
เจตคติต่อคอมพิวเตอร์.....	25
สารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	26
ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับโรงเรียน.....	29
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	30
เครือข่าย SchoolNet.....	32
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
งานวิจัยในประเทศ.....	37
งานวิจัยต่างประเทศ.....	41
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน.....	49
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการใช้อินเทอร์เน็ต.....	50
ตอนที่ 2 การแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	54
ตอนที่ 3 สภาพปัญหาในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	61
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
อภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	102
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	111
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	115
ภาคผนวก ค ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ.....	124
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 กลุ่มข่าวและหัวข้อที่สนทนา.....	11
2 จำแนกกลุ่มประชากรตามกลุ่มวิชา ระดับชั้น และเพศ.....	45
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มวิชา ระดับชั้น และเพศ.....	46
4 จำนวนของแบบสอบถามที่ได้รับคืนและแบบสอบถามที่สมบูรณ์.....	49
5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มวิชา ระดับชั้น และเพศ.....	50
6 สถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต.....	51
7 ลำดับสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต.....	51
8 ค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ต.....	52
9 ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต.....	52
10 ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง.....	53
11 ช่วงเวลาที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต.....	53
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ บนอินเทอร์เน็ต.....	54
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ ทางวิชาการบนอินเทอร์เน็ต.....	55
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะเว็บไซต์ที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ บนอินเทอร์เน็ต.....	56
15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบริการที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ บนอินเทอร์เน็ต.....	57
16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของโปรแกรมค้นหา (Search Engine) ที่ใช้ในการ แสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	58
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาษาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ต.....	58
18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่พบในการแสวงหาสารสนเทศ บนอินเทอร์เน็ต.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 การเปรียบเทียบสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านสถานที่ที่ใช้บริการ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	62
20 การเปรียบเทียบสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านค่าใช้จ่าย ความถี่ ระยะเวลา และช่วงเวลาที่ใช้ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	63
21 การเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ที่ใช้ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	65
22 การเปรียบเทียบเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศทางวิชาการบนอินเทอร์เน็ตระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	66
23 การเปรียบเทียบลักษณะเว็บไซต์ที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	67
24 การเปรียบเทียบบริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต ระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	68
25 การเปรียบเทียบโปรแกรมค้นหา (Search Engine) ที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	69
26 การเปรียบเทียบภาษาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	70
27 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่พบในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	70
28 การเปรียบเทียบสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการแสวงหาสารสนเทศจำแนกตามกลุ่มวิชา.....	73
29 การเปรียบเทียบสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการแสวงหาสารสนเทศจำแนกตามกลุ่มวิชา.....	77
30 การเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ที่ใช้จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	80
31 การเปรียบเทียบเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศทางวิชาการบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	81
32 การเปรียบเทียบลักษณะเว็บไซต์ที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจำแนกตามกลุ่มวิชา.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
33 การเปรียบเทียบบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	87
34 การเปรียบเทียบโปรแกรมค้นหา (Search Engine) ที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	89
35 การเปรียบเทียบภาษาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	91
36 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่พบในการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	92